

Prema zakonu broj dana u godini u kojima koncentracija štetnih čestica u vazduhu, koje utiču na plućna i srčana oboljenja, ne smije prekoračiti propisanu graničnu vrijednost je 35. Taj broj se prema tvrdnjama aktivista civilnog sektora, godinama pređe u više crnogorskih gradova. Samo u Bijelom Polju premašen je uveliko u tri mjeseca na kraju prošle godine. Nadležni ćute.

Region se uveliko početkom ove godine bavi temom zagađenog vazduha. Sa razlogom. Beograd je ovih dana među deset najzagađenijih gradova svijeta, prema Air Visual, jednom od vodećih svjetskih sajtova za sakupljanje podataka o koncentraciji štetnih materija u urbanim sredinama. Zagađenje je problem i u drugim gradovima Srbije. I ne samo Srbije. Tu je i Sarajevo. Vlada Kantona Sarajevo je u decembru prošle godine na vanrednoj sjednici proglasila epizodu „upozorenje” za sve zone na području Kantona Sarajevo, jer su bili ispunjeni svi uslovi predviđeni Planom interventnih mjera u slučajevima prekomjerne zagađenosti zraka. U ekološkoj državi Crnoj Gori nadležni ćute, iako zvanična mjerenja pokazuju da broj štetnih čestica (PM10) koje utiču na plućna i srčana oboljenja u vazduhu u ovdašnjim pojedinim gradovima ne zaostaju ni za Beogradom ni za Sarajevom. Propisana granična vrijednost je 50, dok se u Podgorici, Pljevljima, Bijelom Polju, ta brojka tokom posljednjih mjeseci u pojedinim trenucima dostiže preko 300, a nekada i preko 500 PM10 čestica. I nije to tako od juče.

Aleksandar Perović iz NVO Ozon za Monitor kaže da je samo u Bijelom Polju taj broj premašen uveliko u tri mjeseca na kraju prošle godine. „Za poslednja tri mjeseca prošle godine broj dana sa prekoračenjima srednjih dnevnih vrijednosti PM10 suspendovanih čestica bio je 58, što je veoma jasno upozorenje da je potreban sistemski pristup i konkretan plan kako se izboriti sa ovim problemom”.

Lokalna uprava Bijelog Polja ove sedmice je formirala komisiju koja će se pozabaviti pitanjem zagađenja i iznalaženjem rješenja za otklanjanje njegovog lošeg uticaja po zdravlje ljudi. Komisiju je formirao predsjednik Opštine Petar Smolović a sastavljena je od predstavnika lokalne samouprave, stručnih lica i civilnog sektora. Državni organi su i to otćutali.

Preović kaže da je u Pljevljima tokom 2019. godine bilo 136 dana sa tom vrstom prekoračenja, što je sedmicu dana više nego 2018. godine. „Nikšić i Podgorica takođe imaju značajno više dana sa prekoračenjima srednjih dnevnih vrijednosti PM10 od zakonom maksimalno dozvoljenih, pa je nesporno da postoji potreba stavljanja ove problematike u sam vrh prioriteta donosioca odluka, jer svako prolongiranje, promašeni planovi i institucionalna neodlučnost, uzrokuju nova oboljevanja i prevremene smrti uzrokovane posljedicama aerozagađenja”

Prema Peroviću trenutno stanje kvaliteta vazduha u Crnoj Gori je veoma zabrinjavajuće, i ukazuje da nadležne institucije nijesu uradile gotovo ništa da bi se stanje popravilo. „Sem prazne priče i promašenih strategija i planova, naročito je iritirajuće što se polemika u javnosti vodi najviše oko načina tumačenja nevalidiranih podataka koji su javni preko zvanične aplikacije Agencije za zaštitu prirode i životne sredine (EPA), umjesto o (ne)efikasnosti mjera koje su predložene za ublažavanje aerozagađenja ili uticaju ovog životnog problema na ljudsko zdravlje.“

Izvor: monitor.co.me